

Advies

Conceptnota streekbeleid

Brussel, 5 oktober 2015

Adviesvraag inzake Conceptnota "Naar een versterkt streekbeleid en (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid".

Adviesvrager: Philippe Muyters - Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Ontvangst adviesvraag: 20 juli 2015

Adviestermijn: 59 dagen

Goedkeuring raad: 5 oktober 2015

De heer Philippe MUYTERS
Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Martelaarsplein 7
1000 BRUSSEL

contactpersoon
Sandra Hellings
shellings@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20151005_Streekbeleid

Brussel
5 oktober 2015

Conceptnota “Naar een versterkt streekbeleid en (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid”

Mijnheer de minister

Op 20 juli vroeg u de SERV om advies over de conceptnota “Naar een versterkt streekbeleid en (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid.” In onderlinge overeenstemming werd bepaald dat de SERV u uiterlijk tegen 7 oktober hierover zou adviseren.

Met deze conceptnota wenst u een antwoord te bieden op de uitdagingen in het streekontwikkelingsbeleid. Om meerdere redenen – die in het advies verder zullen worden geduid - kan de SERV zich echter niet vinden in het streekontwikkelingsmodel zoals voorgesteld in deze conceptnota. De SERV is voorstander van het voortbestaan van een vaste structuur voor streekoverleg met betrokkenheid van de sociale partners. Een hervorming en optimalisering van de huidige werking en aanwending van middelen is echter dringend nodig. De SERV pleit er dan ook voor om in regio's waar het streekoverleg goed werkt, de huidige werking (structuur en financiering) te continueren binnen het huidige legistische kader, maar steeds met de opdracht maximaal te optimaliseren met het oog op efficiënter streekoverleg. De SERV is van oordeel dat de Vlaamse overheid daarnaast bijzondere aandacht moet geven aan de regio's waar de lokale dynamiek het tot nog toe liet afweten. In deze regio's pleit de SERV voor een proeftuin gedurende een afgebakende periode. Dit geeft ook aan deze regio's de kans hun streekoverleg te optimaliseren via een veranderings- en verbetertraject. In zijn advies geeft de SERV een aantal uitgangspunten mee die richtinggevend zijn bij de voorgestelde optimalisatie.

Ook wil de SERV de aandacht vestigen op twee algemene punten. Ten eerste is de SERV van mening dat er geen sprake kan zijn van geïntegreerd streekbeleid zonder alle relevante lokale stakeholders, in het bijzonder de sociale partners. De sociale partners moeten m.a.w. steeds bij het streekoverleg worden betrokken. Zij zijn immers de lokale antennes voor vragen, noden en gevoeligheden complementair aan het politiek overleg. Maar ook op dit vlak is optimalisatie nodig. De sociale partners engageren zich er dan ook toe om in de toekomst de betrokkenheid en actieve deelname bij het streekoverleg te verhogen.

Ten tweede onderstreept de SERV in zijn advies het belang van paritair overleg en vraagt daarom met aandrang dat de Vlaamse overheid blijvend het regionaal paritair overleg faciliteert en responsabiliseert.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

Bijlage(n): Nota van het BNCTO

Inhoud

Krachtlijnen	7
Advies	9
1 Situering	9
2 Vlaamse overheid moet betrokkenheid van de sociale partners bij streekoverleg garanderen	9
3 Vlaamse overheid moet blijvend het paritair sociaal overleg faciliteren	10
4 De SERV vraagt een realistisch plan voor streekontwikkeling	10
5 Het streekoverleg: optimalisatie van onderuit.....	12
6 Welke elementen moeten in het verbeter- en optimalisatietraject worden meegenomen?	12
Bibliografie	15
Bijlage Nota van het BNCTO.....	16

Krachtlijnen

- De SERV vindt dat de sociale partners altijd bij het streekoverleg moeten worden betrokken. “Zonder sociale partners is geen streekoverleg mogelijk”, zo luidt ons uitgangspunt. Dit impliceert dan ook dat de sociale partners daadwerkelijk actief zullen participeren aan dit streekoverleg. De sociale partners erkennen dat dit in het verleden te weinig is gebeurd en engageren zich er toe om in de toekomst de betrokkenheid en actieve deelname bij het streekoverleg te verhogen, om zo mee te realiseren wat er in het decreet wordt beoogd nl. de link tussen streekbeleid, arbeidsmarktbeleid en sociaal-economisch overleg. De SERV is van mening dat de sociale partners daarvoor een meerwaarde kunnen bieden. De SERV pleit wel voor een grondige optimalisatie van het streekoverleg (zie verder).
- De SERV onderstreept het belang van het paritair overleg en vraagt daarom met aandrang dat de Vlaamse overheid blijvend het regionaal paritair overleg faciliteert en responsabiliseert.
- De SERV vindt de voorgestelde werkwijze, waarbij het ERSV-decreet van 2004 een decreet zonder voorwerp wordt geen voorbeeld van goed bestuur. De SERV is voorstander van het voortbestaan van een vaste structuur voor streekoverleg met betrokkenheid van de sociale partners, maar een hervorming en optimalisering van de huidige werking en aanwending van middelen is echter dringend nodig. De SERV pleit er dan ook voor om in regio's waar het streekoverleg goed werkt, de huidige werking (structuur en financiering) te continueren binnen het huidige legistische kader, maar steeds met de opdracht maximaal te optimaliseren, dit met het oog op efficiënter streekoverleg. De SERV is van oordeel dat de Vlaamse overheid daarnaast bijzondere aandacht moet geven aan de regio's waar de lokale dynamiek het tot nog toe liet afweten. In deze regio's pleit de SERV voor een proeftuin gedurende een afgebakende periode. Dit geeft ook aan deze regio's de kans hun streekoverleg te optimaliseren via een veranderings- en verbetertraject. Bij elke vorm van optimalisatie en verbetering wordt rekening gehouden met de suggesties uit dit SERV-advies en uit de voor handen zijnde evaluatieonderzoeken.
- Volgende uitgangspunten zijn richtinggevend bij de door de SERV voorgestelde optimalisatie:
  - Het overlegforum wordt op een redelijke schaal georganiseerd. Streekontwikkeling is gebiedsdekkend georganiseerd, met duidelijk uitgetekende rollen en met een duidelijke scheiding tussen overleg en uitvoering.
  - De gelijkwaardigheid van de partners die bij streekontwikkeling zijn betrokken, is gewaarborgd.
  - De binding tussen streekoverleg, sociaal-economisch overleg en arbeidsmarktbeleid is gelegd.
  - De streekpacten zijn geherwaardeerd als strategische instrumenten voor streekontwikkeling. In streekcontracten worden de wederzijdse engagementen vastgelegd.
  - De focus ligt op strategische visievorming en op overleg dat er toe doet. Overleg en advisering over het streekpact en over het VDAB-ondernemingsplan worden gewaarborgd, maar ook deze opdrachten worden geoptimaliseerd.
  - Streekoverleg is beperkt tot de regierol. De structuren van het streekoverleg nemen zelf geen actorrol op (operationele opdrachten). Dit wordt verduidelijkt in het streekcontract waarin wordt vastgelegd wat wordt uitgevoerd, ieder vanuit zijn eigen rol.

- Opdat de interactie tussen het streekoverleg en het Vlaams overheidsbeleid optimaal zou verlopen, moet de Vlaamse overheid het streekoverleg faciliteren.

Advies

1 Situering

- Op 20 juli ontving de SERV een adviesvraag van Minister Muyters over de conceptnota *“Naar een versterkt streekbeleid en (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid.”* De SERV werd gevraagd om uiterlijk tegen 7 oktober te adviseren.

2 Vlaamse overheid moet betrokkenheid van de sociale partners bij streekoverleg garanderen

- De conceptnota stelt: *“Uiteraard zijn ook sociale partners belangrijke actoren voor de sociaal-economische ontwikkeling van een streek en is het aangewezen dat er een forum is waar sociale partners op het niveau van een streek in dialoog **kunnen** gaan, onderling en met de relevante actoren.”* Alsook: *“Ik wil komen tot vernieuwde partnerschappen voor sociaal-economisch streekbeleid. Steden en gemeenten die vorm willen geven aan de invulling van een socio-economisch streekbeleid en een (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid krijgen een (financiële) duw in de rug. Dit op voorwaarde dat men hiervoor ook eigen middelen en expertise inzet om te komen tot nog sterkere resultaten inzake streekbeleid en (boven) lokale werkgelegenheid en gegeven dat provincie(s) en sociale partners hierbij ook **kunnen** worden betrokken.”*
- De SERV stelt vast dat de betrokkenheid van de sociale partners bij het uitwerken van een streekvisie geen noodzakelijke voorwaarde meer is voor de Vlaamse regering.¹ De SERV vindt ‘kunnen betrokken worden’ te vrijblijvend. De SERV is van mening dat er geen sprake kan zijn van geïntegreerd streekbeleid zonder alle relevante lokale stakeholders, in het bijzonder de sociale partners. Er is nood aan een vast forum waar lokale besturen en sociale partners elkaar treffen in het kader van streekontwikkeling.
- De SERV vindt dus dat de sociale partners altijd bij dit streekoverleg ‘moeten’ worden betrokken. De sociale partners zijn m.a.w. een noodzakelijke voorwaarde. De sociale partners zijn immers de lokale antennes voor vragen, noden en gevoeligheden complementair aan het politiek overleg.
- De SERV voegt hier wel aan toe dat ook op dit vlak optimalisatie nodig is. Indien er geen samenwerkingsverband mogelijk is zonder de sociale partners, impliceert dit dat de sociale partners zich ook daadwerkelijk engageren tot actieve deelname. De sociale partners erkennen dat dit in het verleden te weinig is gebeurd. De sociale partners engageren zich er toe om in de toekomst de betrokkenheid en actieve deelname bij het streekoverleg te verhogen, om zo mee te realiseren wat er in het decreet werd beoogd nl. de link tussen streekbeleid, arbeidsmarktbeleid en sociaal-economisch overleg. Net hier kunnen de sociale partners een meerwaarde bieden.

¹ De conceptnota werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 juli en dit werd bevestigd tijdens de vergadering van de VESOC-werkgroep van 17 september II.

3 Vlaamse overheid moet blijvend het paritair sociaal overleg faciliteren

- De SERV stelt vast dat de Vlaamse regering niet langer middelen wenst te investeren in het faciliteren van paritair sociaal overleg op (boven)lokaal niveau / streekniveau.² De SERV onderstreept het belang van het paritair overleg. De SERV vraagt met aandrang dat de Vlaamse overheid blijvend het regionaal paritair overleg faciliteert en responsabiliseert (regio is hier te verstaan als 'streek').³

4 De SERV vraagt een realistisch plan voor streekontwikkeling

- Om meerdere redenen kan de SERV zich niet vinden in het streekontwikkelingsmodel zoals voorgesteld in de conceptnota. In het SERV-advies van 2012 wordt gepleit voor optimalisering. Het advies formuleert hiertoe ook een aantal concrete voorstellen. Hieraan wordt niet tegemoet gekomen met deze conceptnota. De SERV vindt de voorgestelde werkwijze – het ERSV-decreet van 2004 wordt een decreet zonder voorwerp, m.a.w. het bestaande wordt niet afgeschaft maar ook niet langer gefinancierd – geen voorbeeld van goed bestuur.⁴
- Het bestaande niet afschaffen maar ook niet langer financieren, creëert onzekerheid. De SERV wijst er op dat als de conceptnota gevolgd wordt in de toekomst een amalgaam van samenwerkingsverbanden en een grote diversiteit in structuren kan ontstaan waardoor de kans op onoverzichtelijkheid net zal toenemen. Het voorgesteld model houdt dus geen enkele garantie tot vereenvoudiging en optimalisatie van de werking in, en net dit is nodig.
- Volgende concrete voorbeelden illustreren waarom dit hervormingsplan volgens de SERV niet realistisch is.
  1. **Gebiedsdekkendheid.** De SERV is van mening dat streekontwikkeling gans Vlaanderen aanbelangt, zo niet bestaat het risico op de creatie van achtergestelde streken en gemeenten. In de volledige vrijheid om het streekoverleg van onderuit in te vullen, schuilt precies het gevaar op blinde vlekken en het niet langer waarborgen van de gebiedsdekkendheid. Wat immers met steden en gemeenten die er geen deel van willen uitmaken?

² De conceptnota werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 juli 2015 en dit werd bevestigd tijdens de vergadering van de VESOC-werkgroep van 17 september II.

³ Dit sluit ook aan bij het SERV-advies op de beleidsnota 2014-2019 Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie: *“De SERV onderstreept het belang van een performant streekoverleg. Sociaaleconomisch streekoverleg mobiliseert heel wat vertegenwoordigers uit het sociaaleconomisch middenveld en kan een belangrijke bijdrage leveren voor het sociaaleconomisch beleid van de diverse overheden en voor de sociaaleconomische ontwikkeling van de streek. De SERV vraagt een engagement van de Vlaamse regering om efficiënt sociaaleconomisch streekoverleg structureel te faciliteren en ondersteunen. Het streekbeleid belangt immers ook het Vlaams niveau aan en de sociaal-economische ontwikkeling van Vlaanderen wordt mee gestalte gegeven door dit streekbeleid.”*

⁴ Tijdens de presentatie van de conceptnota door het kabinet Werk aan de leden van de SERV-Commissie Arbeidsmarkt op 10 september 2015 werd door het kabinet verduidelijkt dat het decreet van 2004 een decreet zonder voorwerp wordt. Er is een proefperiode via de oproepen. Deze periode kan als een proeftuin worden gezien waarbij het bestaande niet wordt afgeschaft maar ook niet langer zal worden gefinancierd.

2. **Scheiden van actor- en regierol.** Men beoogt een zuiver takenpakket via het scheiden van de actor- en regierol. Er wordt daarom ingezet op strategische visieontwikkeling (regierol) en niet langer op operationele opdrachten (actorrol). In de verdere uitwerking wordt de combinatie van beide evenwel niet uitgesloten. Immers, hoe de gemeenten streekoverleg juridisch vorm geven, wordt volledig vrij gelaten. Indien streekoverleg via de intercommunales wordt geregeld, wordt het onderscheid tussen de regie- en actorrol dus terug opgeheven. Dit werd ook zo bevestigd door het betrokken kabinet op de toelichting van de conceptnota tijdens de Commissie Arbeidsmarkt.
3. **Gelijkwaardigheid.** De gelijkwaardigheid van de actoren bij streekoverleg (een belangrijk uitgangspunt bij het Decreet van 2004) wordt niet bestendigd. Gelijkwaardigheid van de verschillende bestuurlijke niveaus in het overleg impliceert geen top down benadering vanuit de provincies maar ook geen exclusieve bevoegdheid bij gemeenten. De conceptnota legt het initiatief exclusief bij de gemeenten en knipt hiermee de gelijkwaardigheid door.
4. **Overheid als facilitator.** In het SBOVonderzoek worden meerdere rollen voor de Vlaamse overheid voorgesteld. Uit dit onderzoek blijkt dat hoe explicieter de rollen, hoe performanter en efficiënter de resultaten. Deze informatie wordt niet meegenomen in de conceptnota. De interactie met de Vlaamse overheid wordt als een knelpunt erkend maar er wordt geen concreet engagement met oog op optimalisatie genomen.
5. **Betrokkenheid en engagement.** Hogere betrokkenheid van de lokale besturen bij het streekoverleg moet in het nieuwe model worden gerealiseerd via een systeem van cofinanciering. Het is onduidelijk of dit principe ook voor de sociale partners geldt. De SERV betwijfelt of hier bij de gemeenten voldoende draagkracht voor is. Er wordt geen informatie gegeven over de verhouding tussen Vlaamse en lokale middelen. Bovendien vereist hogere betrokkenheid ook en vooral een inhoudelijke optimalisatie van de werking en goede doorstroom van en naar de Vlaamse overheid (cfr. punten 4, 6 en 7).
6. **Duidelijke finaliteit.** De finaliteit en de inhoud van het streekoverleg blijft onduidelijk; met het onderscheid tussen strategische visieontwikkeling, acties via ESF-oproepen om deze visie uit te rollen en acties om investeringen voor te bereiden.
7. **De binding tussen streekoverleg, sociaal-economisch overleg en arbeidsmarktbeleid.** Met de oprichting van de driedelige structuur (RESOC, SERR en ERSV) wou de beleidsmaker een structurele band leggen tussen streekoverleg, sociaal-economisch overleg en arbeidsmarktbeleid. Tot nog toe werd deze binding onvoldoende gelegd. Eerder dan in te zetten op optimalisering knipt men de band opnieuw door.
8. **Streekpacten.** Niets in de nota laat uitschijnen dat er in de toekomst werk zal worden gemaakt van een herwaardering van de streekpacten.
9. **Coördinerende rol van de provincies.** Het is onduidelijk hoe de coördinerende rol voor provincies wordt ingevuld: als facilitator?; als gelijkwaardige partner? En wat met de spanning tussen deze coördinerende rol en het feit dat men ook als gelijkwaardige partner rond de tafel zit? De samenwerkingsverbanden zouden in de toekomst ook provincie-overschrijdend kunnen zijn. Het is niet duidelijk hoe dit kan worden gematcht met deze coördinerende rol.
10. **Afstemming en stroomlijning beleid.** De conceptnota stelt dat de afstemming met de gemeentelijke regierol in de lokale sociale economie nog moet gebeuren. Hierover wordt geen verdere duiding verschaft, ondanks het feit dat beide dossiers ter advisering aan de SERV voorliggen. Ook de band met het decreet Intergemeentelijke Samenwerking ontbreekt terwijl dit decreet net voorziet in een uittreding van de provincies. Hoe kunnen

zij hun mogelijke ondersteunende en coördinerende rol, zoals vermeld in de conceptnota, dan vervullen? De conceptnota stelt eveneens dat de afstemming met de regiovorming (sectoraal overschrijdend bovengemeentelijk niveau) nog moet gebeuren. Tegelijk wordt wel de huidige regioafbakening volledig losgelaten en kan 'van onderuit' een heel nieuwe regio-afbakening tot stand komen.

11. **Realistische planning.** Een meer realistische planning is noodzakelijk voor dit strategisch belangrijke dossier. De voorgestelde timing (einde 2015) is veel te krap.

5 Het streekoverleg: optimalisatie van onderuit

- De SERV is voorstander van het voortbestaan van een vaste structuur voor streekoverleg met betrokkenheid van de sociale partners, maar een hervorming en optimalisatie van de huidige werking en aanwending van de middelen is dringend nodig.
- De SERV stelt voor om in de regio's waar het streekoverleg goed werkt, de huidige werking (structuur en financiering) te continueren binnen het huidige legistieke kader, maar steeds met de opdracht maximaal te optimaliseren, dit met het oog op efficiënter streekoverleg. Deze optimalisatie moet rekening houden met de suggesties uit de voor handen zijnde evaluatieonderzoeken en de in dit advies opgenomen verbetervoorstellen.
- Iets anders ligt het voor de streken waar de lokale dynamiek het tot nog toe liet afweten. De SERV is van oordeel dat de Vlaamse overheid bijzondere aandacht aan deze streken moet besteden en hen moet begeleiden in het proces van streekvorming. In deze regio's waar het streekoverleg moeizamer verloopt, pleit de SERV voor een proeftuin gedurende een afgebakende periode van enkele jaren. Dit geeft deze regio's extra zuurstof en ademruimte en biedt ook aan hen de mogelijkheid om knelpunten weg te werken en hun streekoverleg te optimaliseren via een veranderings- en verbetertraject. Ook hiervoor wordt er verwezen naar de suggesties uit het SBOVonderzoek en het SERV-advies.
- De SERV stelt voor om dit verbetertraject en de resultaten tussentijds te evalueren. VESOC is het forum bij uitstek om deze evaluatie te bespreken.

6 Welke elementen moeten in het verbeter- en optimalisatietraject worden meegenomen?

De Vlaamse overheid als facilitator van het streekoverleg

- Het rapport van het Steunpunt BOV beschrijft de verschillende rollen die de Vlaamse overheid kan innemen, met name deze van kadersteller, ontwerper, manager en participant. We adviseren om SBOV de opdracht te geven deze rollen verder te concretiseren en hen te laten uitzoeken hoe de Vlaamse overheid deze rollen beter kan opnemen om meer efficiëntie en effectiviteit te realiseren.
- De interactie tussen het streekbeleid en het Vlaamse overheidsbeleid is een belangrijk aandachtspunt. De SERV is van mening dat de verschillende beleidsniveaus (lokaal, bovenlokaal/streek, regionaal, federaal, Europees) mekaar moeten versterken. Dit betekent dat streekbehoeften moeten doorsijpelen naar de agenda van het Vlaamse en via daar naar deze van een hoger beleidsniveau. Dit betekent dat de Vlaamse overheid ook effectief rekening houdt met de prioriteiten op streekniveau (bv. prioriteiten streekpact). Omgekeerd moet een streek, in haar streekvisie en streekpact, rekening houden met hetgeen belangrijk

is op de andere beleidsniveaus. Enkel in dit geval is er sprake van een blijvend en voldoende hoog engagement van de verschillende betrokken actoren.

Herwaardering van de Streekpacten – experimenteren met een streekcontract

- De opmaak van de streekpacten voor sociaaleconomische ontwikkeling en het toezien op de uitvoering en opvolging van deze streekpacten is nu een erg belangrijke taak van de RESOC's (art.22). Volgens de SERV zou het goed zijn als zij deze taak blijvend opnemen. Volgens de sociale partners is het nodig om het streekpact te herwaarderen als een strategisch instrument voor streekontwikkeling. Daarom bepleit de SERV de invoering van een streekcontract. Zulk een streekcontract zien we als een resultaatsverbintenis die moet worden uitgevoerd. Binnen dat contract zijn (boven)lokaal daartoe de nodige wederzijdse engagements vastgelegd. De partners moeten worden gemotiveerd om de doelstellingen uit dit contract te realiseren. Dit veronderstelt monitoring, opvolging en evaluatie van de uitvoering van het contract. De sociale partners zien zichzelf als cruciale betrokken partij bij de vormgeving en opvolging van zulke streekcontracten.

Gelijkwaardigheid van de partners bij het overleg waarborgen

- Gelijkwaardigheid van alle partners die betrokken zijn bij het streekoverleg moet worden gewaarborgd, zowel lokale besturen als sociale partners.

Binding tussen streekoverleg, sociaal-economisch overleg en arbeidsmarktbeleid

- De SERV is van mening dat er geen sprake is van streekontwikkeling indien er wordt uitgegaan van een beperkte invalshoek. Er is nood aan een geïntegreerde visie inzake gebiedsontwikkeling. Dit impliceert dat ook de link wordt gelegd naar arbeidsmarktbeleid, onderwijs, mobiliteit, ... In die zin is er dan ook meer vereist dan een vrijblijvend verband van gemeenten, maar is betrokkenheid van alle voor deze thema's relevante lokale partners, in het bijzonder de lokale sociale partners, een must.
- De binding tussen streekoverleg, sociaal-economisch overleg en het arbeidsmarktbeleid moet in het verbeter- en optimalisatietraject worden gerealiseerd. Daarbij moet wel de inhoud van streekontwikkeling worden uitgeklaard.

Focus op strategisch streekoverleg 'dat er toe doet'

- Met het oog op een grotere betrokkenheid, moet het takenpakket en de opdrachtenlijst van het streekoverleg worden herbekeken en worden geoptimaliseerd. Algemeen kan worden gesteld dat de focus meer moet liggen op strategische visievorming en op overleg dat er toe doet. Pro forma advisering moet zeker worden vermeden want wordt door alle betrokkenen beschouwd als tijdverlies en is m.a.w. nefast voor de betrokkenheid.
- Bepaalde thema's zijn zowel voor werkgevers als voor werknemers belangrijk om op streekniveau te bespreken (vb. wat is concurrentievervalsing, wat gebeurt er lokaal op het vlak van tewerkstellingsmaatregelen, hoe zit het met dienstencheques, aanwezigheid van Oost-Europese arbeiders in een bepaalde streek enz.). Deze thema's vormen bij uitstek onderwerp van streekoverleg. Het staat alle betrokken partijen steeds vrij zelf thema's aan te brengen. Voor een aantal thema's is er op de eerste plaats behoefte aan geïnformeerd worden, hetgeen dus niet noodzakelijk advisering is. Overleg en advisering over het streekpact en over het VDAB-ondernemingsplan moeten worden gewaarborgd, maar ook deze opdrachten moeten worden geoptimaliseerd.

Streekontwikkeling is gebiedsdekkend

- Hoe het streekoverleg wordt georganiseerd, zal bepalen of het ook daadwerkelijk gebiedsdekkend zal zijn. De SERV is van mening dat op de eerste plaats het overlegforum (m.a.w. het kader inzake streekontwikkeling) gebiedsdekkend moet zijn. Dit betekent dat elke gemeente *kan* deelnemen aan een vorm van streekoverleg. Of het overleg en de besluitvorming binnen een streek in realiteit daadwerkelijk gebiedsdekkend is (m.a.w. of alle gemeenten effectief aan de besluitvorming participeren), behoort tot de lokale vrijheid.
- Gebiedsdekking kan best gerealiseerd worden door het overlegforum op een redelijke schaal te organiseren. Een mogelijke piste, indien de lokale overheden en sociale partners dit wensen, is om op provinciaal niveau de coördinatie (trekkersrol) te leggen (m.a.w. het overleg op dit niveau te organiseren) met mogelijkheid tot subregionaal (meer informeel) overleg.

Scheiding van actor- en regisseursrol waarborgen

- Het is belangrijk dat de rollen duidelijk en afgelijnd zijn. Het streekoverleg is beperkt tot overleg, met name tot de regisseursrol. De structuren van het streekoverleg nemen zelf geen actorrol op (operationele opdrachten). Dit kan bijvoorbeeld een taak zijn voor de POM's of de intercommunales (die zich op hun beurt niet begeven op vlak van de regierol). Een streekcontract dat door alle partners (regisseurs en uitvoerders of actoren) wordt ondertekend kan hier soelaas bieden. Hetgeen in het contract wordt vastgelegd, wordt uitgevoerd, ieder vanuit zijn eigen rol, hetzij als actor, hetzij als regisseur.

Aandacht voor Brussel - BNCTO

- De SERV vraagt aandacht voor de toepassing van de conceptnota in het Brussels Hoofdstedelijk gewest. De Vlaamse bevoegdheid in Brussel is immers een apart gegeven dat extra aandacht vraagt. Ter info wordt de nota van het BNCTO toegevoegd in bijlage.

Bibliografie

Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen, Analyserapport: gevalstudie sociaaleconomische streekontwikkeling, 2015.

SERV-advies inzake de Beleidsnota 2014-2019 Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie, Brussel, 24 november 2014.

SERV-advies inzake Het toekomstig streekoverleg in Vlaanderen, Brussel, 19 december 2012

Bijlage Nota van het BNCTO

“Naar een verstrekt streekbeleid en een (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid”

De Brusselse sociale partners, actief in het Nederlandstalig overleg te Brussel, verzoeken de leden van de SERV te willen pleiten voor het verderzetten van de (co)financiering van dit overleg vanuit de Vlaamse Regering (overleg dat ook gefinancierd wordt door de Brusselse regering).

Zij vragen daarbij rekening te willen houden met volgende elementen:

Het Vlaams geïnspireerd beleid is tot op heden van een substantiële meerwaarde gebleken voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de impact ervan moet verder worden gegarandeerd

De sociale partners zijn ervan overtuigd dat de conceptnota ook een toepassing kan vinden binnen de Brusselse context.

Het verder zetten van het Nederlandstalig overleg op vlak van opleiding, onderwijs en tewerkstelling (BNCTO⁵) en de afstemming ervan op en samenwerking met het Brussels gewestelijk beleid, zijn van strategisch belang om de plaats van het Nederlandstalige aanbod in het Brussels beleid te ondersteunen.

We vragen aandacht voor de toepassing van de nota in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest⁶ waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke hoofdstedelijke demografische evoluties, de verschillen in de arbeidsmarkt met de rest van Vlaanderen (meer nog dan Antwerpen en Gent) en de recente afstemming van gewestelijke en gemeenschapsbevoegdheden in het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité (BESOC), uitgebreid met de Gemeenschapsregeringen.

⁵ Het BNCTO is het overleg - en adviesorgaan van de Nederlandstalige sociale en institutionele partners in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat streeft naar een synergie tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Brussels Gewest in het brede Brusselse sociaal overleg inzake opleiding, onderwijs en tewerkstelling enerzijds en Brusselse werkgevers ondersteunt in de ontwikkeling van een duurzaam diversiteitsbeleid.

- In het Strategisch Comité vindt het overleg, de afstemming en de voorbereiding van de adviezen plaats. Hier zetelen de sociale partners samen met de vertegenwoordigers van de Brusselse en Vlaamse overheid, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Actiris, VDAB Brussel, Tracé Brussel en het Brussels Nederlandstalig onderwijs.
- De Stuurgroep van de Sociale Partners van het BCNTO neemt de voorstellen van het Strategisch comité op de agenda en is bevoegd voor de adviesfunctie.

⁶ Regeerakkoord Vlaamse Regering 2014-2019, blz. 14 : We kiezen voor een correcte toepassing van de “Brusseltoets” als beleidsinstrument, dat gebruikt wordt om alle Vlaamse regelgeving te toetsen op de toepasbaarheid in Brussel en op de band van Brussel met Vlaanderen. Indien uit deze toets blijkt dat dit nodig is, worden decreten of regelgeving aangevuld met “Brussel-paragrafen”.

“Naar een verstrekt streekbeleid en een (boven)lokaal werkgelegenheidsbeleid”

De Nederlandstalige sociale partners in Brussel vragen om in het Hoofdstedelijk Gewest ook de mogelijkheid te creëren, zoals in Antwerpen en Gent, meer zelfstandig vorm te geven aan een vernieuwend stedelijk socio-economisch en werkgelegenheidsbeleid.

Het lokaal beleid op vlak van werkgelegenheid in het kader van projecten en samenwerkingsverbanden is sinds ongeveer 25 jaar sterk aanwezig in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zichtbare resultaten zijn hier het socio-professioneel inschakelingsbeleid, de “missions locales” en Tracé Brussel, het oprichten van de samenwerkingsverbanden in het kader van (vroegere) territoriaal pact, het gekruist beleid opleiding-tewerkstelling, het samenwerken van Actiris en de VDAB Brussel (o.m. in het kader van de overeenkomst tussen de Raden van Bestuur d.d. 01/07/2015 en de gezamenlijke verhuis naar de Astro-toren 2016), projecten van sociale economie en nog een brede waaier van tewerkstellings-projecten die in de loop der jaren zijn uitgewerkt en gesubsidieerd. Ook binnen de wijkcontracten staat er telkens een luik rond tewerkstelling op de agenda.

Sinds een 15 tal jaar heeft dit beleid vorm gekregen in het kader van een zestal Brusselse plannen en akkoorden; met name het Contract voor economie en tewerkstelling, het Sociaal pact voor tewerkstelling van Brusselaars, het Pact voor duurzame stedelijke groei, het Jongeren actieplan, het Gewestelijk Plan voor duurzame ontwikkeling en de Strategie 2025. Die plannen hebben een aantal gelijklopende prioriteiten, maar leggen in de loop der jaren bijkomende accenten op vlak van doelgroepen (vb. jongeren, laaggeschoolden,...), linken met ruimtelijke ordening en stadsplanning, aanpassingen aan de bevoegdheidsuitbreidingen in het kader van de staatshervorming.

De Nederlandstalige initiatieven werden steeds op lokaal vlak ingebed, maar op een boven lokaal vlak gecoördineerd. Dit was noodzakelijk omwille van de efficiëntie en is ook zeer nuttig gebleken om hen een visibiliteit op gewestelijk vlak te verzekeren. Op dit ogenblik staan zij model voor de goede samenwerking tussen de gewestelijke opties en prioriteiten en de realisaties en projecten op het terrein.

Het belang van het BNCTO in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het BNCTO als advies –en overlegorgaan werd in 1996 bij samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest opgericht en wordt tot op heden door beide gewesten ge(co)financierd.

Gezien de huidige rol van het BNCTO in de afstemming van (beroeps)opleiding, onderwijs en tewerkstelling (gemeenschapsmaterie en gewestmaterie), in de toepassing van het Vlaams beleid in Brussel, én in de uitwerking van het Brussels gewestelijk beleid, is het nodig dat die financiering ook in de toekomst gegarandeerd wordt.

In het bijzonder voor de Strategie 2025, ondertekend door de sociale partners en de vertegenwoordigers van de 3 gewestregeringen, die duidelijk poneert dat de Nederlandstalige inbreng op vlak van onderwijs, tewerkstelling en opleiding, van groot belang is voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Er wordt volop onderzocht hoe de samenwerking tussen het BNCTO en Tracé Brussel intensiever en efficiënter kan. De meerwaarde van hun complementariteit voor de positionering van de Nederlandstalige inbreng in het Brussels beleid staat buiten kijf.

- Het BNCTO zit goed verankerd in het overleg en de implementatie van de doelstellingen van de Strategie 2025 betreffend 'onderwijs-opleiding-tewerkstelling' van de Brusselse regering in overleg met de Vlaamse (en Franstalige) Gemeenschap.
- Tracé Brussel is de operationele arm binnen de samenwerking tussen de VDAB Brussel en Actiris en is eveneens erkend als Nederlandstalige partner binnen de ordonnantie op de “missions locales en lokale werkwinkels in het Brussels Hoofdstedelijk gewest”. Eén van de opdrachten binnen die ordonnantie is het bevorderen en organiseren van partnerships voor samenwerking op vlak van opleiding en tewerkstelling.

Het bundelen van deze mensen en middelen zal ten goede komen aan de positionering van de Nederlandstalige inbreng in het Brussels beleid. Een verdere financiering van de werking van het BNCTO is daarom sterk aangewezen.